

Београд
2. септембар 2024

Поводом започињања рада на доношењу новог Закона о Правосудној академији, Друштво судија Србије, Алумни клуб Правосудне академије и Асоцијација судијских помоћника издају

ЗАЈЕДНИЧКО САОПШТЕЊЕ ЗА ЈАВНОСТ

Двогодишњи рок за усклађивање свих закона са уставним амандманима истекао је 9.2.2024. године, а да Закон о Правосудној академији, односно закон који би уређивао обуку у правосуђу није донет. С тим у вези, Министарство правде је 25.7.2024. године основало Радну групу за израду нацрта Закона о Правосудној академији¹ и 1. августа одржало њен иницијални састанак на коме је указало да је потребно:

- испунити прелазно мерило у Акционом плану за Поглавље 23 које предвиђа „једну тачку уласка у правосуђе“ али на начин да се обезбеди заштита од непримерених утицаја приликом избора судија и тужилаца и
- сачинити радну верзију закона у што краћем року, односно до 10.9.2024. године, због чега је члановима Радне групе остављен рок до 25.8.2024. године да доставе своје предлоге, након чега ће Министарство правде само сачинити нацрт радне верзије закона о којем ће се расправљати на састанку Радне групе заказаном за 4, 5 и 6. септембар, после кога ће нацрт упутити на експертизу Венецијанској комисији.

Потписници саопштења указују да у Радној групи није представљено цивилно друштво и струковна удружења која имају најнепосреднија искуства са обуком и у најужем фокусу им је и статус и функционисање Правосудне академије: Алумни клуб Правосудне академије, кога чине судије, тужиоци и полазници обуке у Правосудној академији и Асоцијација судијских помоћника, коју чине правници који су стекли традиционалну менторску обуку и положили правосудни испит.

Овако започети рад изазива забринутост те потписници са жаљењем констатују да:

- није настављена добра пракса инклузивног и темељног рада која је постојала током промене Устава 2021. и правосудних закона 2022, иако се Акционим планом за Поглавље 23 држава обавезала на доношење Закона о Правосудној академији у *процесу у који ће активно и равноправно били укључени и представници правосуђа и*

¹ Детаљније на <https://www.sudije.rs/Item/Details/1015>

струке, као и на коришћење експертизе цивилног друштва и на стварни и систематски дијалог са цивилним друштвом,

- никаква хитност не може оправдати да се на тако важном закону ради суштински на једном састанку, што ствара утисак да је формирање Радне групе само кулиса инклузивности и демократског дијалога,
- садржина прелазног мерила на чије је хитно испуњење указано на иницијалном састанку Радне групе не произлази из [Ревидираног акционог плана за Поглавље 23](#).

Имајући у виду изнето, као и садржину радне верзије закона достављене члановима Радне групе 30. августа, која треба да послужи као полазна основа за рад на заказаном састанку, удружења потписници овог саопштења исказују оправдану забринутост да закон неће следити принципе за које се залажу, а то су, између осталог:

- Системски приступ унапређењу обуке, како би били обезбеђени услови за изградњу моћне и независне институције за обуку у правосуђу.
- Обука која у потпуности „прати“ концепт Устава и нових правосудних закона у погледу утврђених надлежности правосудних савета као органа који јемче и обезбеђују независност судија и судова и самосталност јавних тужилаца и јавног тужилаштва.
- Обука која треба да одговара сврси – јачању стручности и интегритета носилаца правосудне функције и потребама правосуђа.
- Обука у потпуности у складу са образовном аутономијом коју врши субјекат независан од законодавне и извршне власти, на основу програма који задовољавају критеријуме отворености, стручности и непристрасности својствене судској функцији, уз обавезу државе да за обуку обезбеди одговарајућа финансијска средства.
- Уређење (прелазним одредбама закона) права неизабраних кандидата који су завршили почетну обуку на Правосудној академији или су положили судијски испит.

Струковна удружења потписници овог саопштења ће наставити да доприносе изналажењу оптималних решења за уређење обуке у правосуђу и Правосудне академије сходно добрим међународним праксама, њиховој примењивости у домаћем правном поретку и могућностима Србије.

Друштво судија Србије
Алумни клуб Правосудне академије
Асоцијација судијских помоћника